

УДК: 616.89-053.9(477)

*І.Я. Пінчук***ОСОБЛИВОСТІ СИТУАЦІЇ ЩОДО ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ У ОСІБ, СТАРШИХ ЗА ПРАЦЕЗДАТНИЙ ВІК В УКРАЇНІ В 2008 РОЦІ**

Головне управління охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації

Ключові слова: люди літнього і старечого віку, постаріння населення, демографічна ситуація, захворюваність, розповсюдженість, інтеграція, стандарти

Постаріння населення – це глобальний процес, люди літнього (60 – 74 роки) і старечого віку (75 років і більше) є найбільш зростаючою частиною населення світу [1]. За даними ООН у 1950 році у світі проживало 214 млн. осіб старше 60 років, у 1975 році їхнє число збільшилося до 350 млн., а в 2000 році до 590 млн. За даними прогнозів ООН у 2025 році їхня чисельність перевищить 1 млрд. 121 млн. чоловік, тобто в 5 разів збільшиться в порівнянні з 1950 роком. До 2050 року чисельність людей похилого віку досягне 2 млрд. При цьому, частка людей у віці 60 років і більше у всій чисельності населення світу в найближчі 50 років збільшиться з 10% до 22%. До 2050 року вперше в історії людства число осіб 60 років і більше на Землі перевищить кількість дітей до 14 років. Завершиться перехід епохи високої народжуваності і високої смертності в епоху більш низьких рівнів народжуваності і смертності і, як наслідок, старіння населення [2].

Демографічна ситуація в Україні дозволяє віднести її до "старих" країн планети. У структурі населення України особи старше працездатного віку складають 23,7%. Серед людей літнього віку найбільше інтенсивно збільшується група осіб 80 років і більше (осіб, що складають групу ризику підвищеної потреби в сторонній допомозі). В Україні ця когорта довголітніх (осіб у віці 80 років і більше) виросла с 1,2% у 1950

році до 2,2% у 2000 році, а за даними прогнозів виросте до 7,5% у загальній чисельності населення в 2050 році. У порівнянні з тим, що загальна чисельність осіб 60 років і більше збільшиться до 2050 року в 1,5 рази, кількість осіб 80 років і більше за цей же період збільшиться в 3,4 рази [2].

Люди похилого віку страждають на психічні розлади значно частіше, ніж молоді і люди середнього віку. Тим часом люди похилого віку звертаються до психіатрів і психотерапевтів у два рази рідше, ніж населення в цілому [3]. Люди старше 60 років часто не звертають уваги на розлади пам'яті, настрою та поведінки, розглядаючи їх як неминучий результат старіння [4].

Методом аналізу статистичних даних центру медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України визначені розлади психіки та поведінки, якими страждають особи, старше працездатного віку в Україні в 2008 році. Згідно наказу МОЗ України від 10.07.2007 № 378 «Про затвердження форм звітності з питань охорони здоров'я та інструкції щодо їхнього заповнення», вперше в Україні в офіційній статистичній звітності була відокремлена група осіб, старше працездатного віку, що надало можливість вперше в Україні проаналізувати з якими розладами психіки та поведінки особи, старше працездатного віку, звертаються за допомогою до лікарів-психіатрів.

Аналіз та обговорення статистичних даних

У 2008 році показники захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік становили 216,3 на 100 тисяч відповідного населення. Слід зазначити, що у 9 областях України в 2008 році середньоукраїнський показник захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік (216,3) перевищено. Найвищий показник зафіксовано у Київській області (359,4 на 100 тисяч відповідно-

го населення), він на 66,2% перевищував середньоукраїнський, у Черкаській області – 347,9, у Житомирській області – 338,7, у Луганській – 301,2. Найнижчі показники в Чернівецькій області – 118,5, в Закарпатській області – 131,0, в Волинській області – 133,1, у Львівській області – 138,6.

Високі показники захворюваності в центральних та східних регіонах України та низькі в західних, надають можливість говорити про куль-

туральні особливості різних регіонів України, зокрема, по відношенню до людей літнього віку та організації надання даному контингенту населення медико-соціальної допомоги. Урбанізація та зміна соціально-економічних умов життя, відсутність необхідної соціальної підтримки осіб літнього віку в суспільстві, відсутність альтернативних форм надання медико-соціальної допомоги особам літнього віку з вадами психічного здоров'я, стають причиною частішого звернення до лікарів-психіатрів та організації надання медико-соціальної допомоги в умовах спеціалізованих психіатричних закладах України.

У структурі показників захворюваності серед усіх розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік в 2008 році переважала не-психотична група розладів психіки (62,5%, або 135,3 на 100 тисяч відповідного населення).

При середньоукраїнському показнику 135,3 на 100 тисяч відповідного населення, коливання цього показника у регіонах відбувалося у межах від 67,4 у м. Севастополь до 278,9 у Київській області.

На другому місці серед показників захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік в 2008 році – показники розладів психіки та поведінки психотичного характеру – 36,8%, або 79,7 на 100 тисяч відповідного населення.

Група розладів психіки психотичного характеру в 2008 році мала великі відхилення у регіонах України. При середньоукраїнському показнику 79,7 на 100 тисяч відповідного населення у 2008 році, в м. Севастополі показник захворюваності досягав 130,5, у Житомирській та Херсонській областях – відповідно – 129,6 та 126,4. Найнижчий показник у Чернівецькій – 28,1, Дніпропетровській – 37,6, Волинській – 42,3 областях.

Показники розумової відсталості в 2008 році становили 0,7% захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік, або 1,4 випадків на 100 тисяч відповідного населення.

У 2008 році показники розповсюдженості на розлади психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік становили 2331,5 на 100 тисяч відповідного населення. У 11 областях України в 2008 році середньоукраїнський показник розповсюдженості на розлади психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік (2331,5) перевищено. Найвищий показник зафіксовано у Донецькій області (3372,3 на 100 тисяч відповідного населення), він на 44,6% перевищував середньоукраїнський, у м. Київ – 3284,3, у

Харківській області – 2845,0, у м. Севастополь – 2827,6. Найнижчі показники в Вінницькій області – 1359,5, в Кіровоградській області – 1611,8, в Миколаївській області – 1633,8, у Полтавській області – 1669,7.

У структурі показників розповсюдженості серед усіх розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік в 2008 році також переважала не-психотична група розладів психіки (49,5%, або 1153,4 на 100 тисяч відповідного населення). Показник розповсюдженості розладів психіки та поведінки психотичного характеру осіб старших за працездатний вік складав – 996,5 на 100 тисяч відповідного населення (42,7% серед усіх розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік). Показник розповсюдженості розумової відсталості в 2008 році становив 181,6 на 100 тисяч відповідного населення (7,8% серед усіх розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік).

Структура розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік представлена в табл 1.

Значні відхилення показників захворюваності та розповсюдженості у регіонах України розладів психіки та поведінки у осіб, старших за працездатний вік, як в не-психотичній та психотичній групах, так й за окремими групами захворювань, говорить про відсутність єдиного підходу, як в організації надання психіатричної допомоги, так й питань діагностики вад психічного здоров'я у осіб, старших за працездатний вік.

При аналізі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні за окремими групами захворювань, значна вага надається органічним, включно симптоматичним розладам психіки (F00-F09) – 68,7%. Найвища питома вага в цій групі зафіксована в Херсонській області (90,5%), м. Севастополь (83,8%), Чернігівській області (81,8%). Найнижча – в Полтавській області (36,4%), в АР Крим (47,9%), в Львівській області (50,0%). Коливання показника захворюваності органічними, включно симптоматичними розладами психіки (F00- F09) від 267,4 на 100 тис. відповідного населення в Черкаській області до 65,5 на 100 тис. відповідного населення в Полтавській області (показник по Україні – 148,6 на 100 тис. відповідного населення).

Питома вага усіх форм деменцій серед розладів психіки та поведінки у осіб, старших за працездатний вік в Україні в 2008 році склала 22,7% від усіх психічних розладів (F00- F09; F20- F99) та 33% в групі органічних, включно симп-

томатичними розладами психіки (F00- F03). Показник захворюваності усіма формами деменції осіб, старших за працездатний вік в Україні в 2008 році становив 49,1 на 100 тис. відповідного населення. Коливання даного показни-

ка в Україні в межах від 13,2 на 100 тис. відповідного населення в Полтавській області (в 3,7 рази нижче показника по Україні) до 106,2 на 100 тис. відповідного населення в Житомирській області (в 2,2 рази вище показника по Україні).

Таблиця 1

Структура розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік

Захворюваність			Розповсюдженість		
абс. дані	на 100 тис. відповідного населення	% до всього	абс. дані	на 100 тис. відповідного населення	% до всього
1. Органічні, вкл. симптоматичні розлади психіки (F00- F09)					
16504,0	148,6	68,7	126812,0	1141,8	49,0
у т.ч. психози і слабоумство органічного походження (F00- F05)					
7372,0	66,4	30,7	50023,0	450,4	19,3
з них: деменції, усі форми (F00- F03)					
5458,0	49,1	22,7	33765,0	304,0	13,0
Хвороба Альцгеймера (F00)					
358,0	3,2	1,5	1181,0	10,6	0,5
Судинна деменція (F01)					
4078,0	36,7	17	21735,0	195,7	8,4
Деменція та психози внаслідок епілепсії (F02.8x3)					
119,0	1,1	0,5	5879,0	52,9	2,3
Непсихотичні психічні розлади органічного походження					
9132,0	82,2	38,0	76789,0	691,4	29,7
2. Шизофренія, шизотипові та маячні розлади					
1216,0	10,9	5,1	54779,0	493,2	21,2
Шизофренія (F20)					
477,0	4,3	2,0	44001,0	396,2	17,0
3. Афективні розлади (F30- F39)					
1361,0	12,3	5,7	19579,0	176,3	7,6
4. Невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади (F40- F48)					
4500,0	40,5	18,7	29296,0	263,8	11,3

Дуже цікавим при аналізі офіційних даних державної статистичної звітності щодо форм деменції стало значне (в 11,5 разів) перевищення показника захворюваності судинною деменцією (F01) у порівнянні з показником захворюваності хворобою Альцгеймера осіб, старших за працездатний вік в Україні в 2008 році.

Показник захворюваності хворобою Альцгеймера (F00) осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році склав 3,2 на 100 тис. відповідного населення (358 осіб). Коливання даного показника в Україні в межах від 0,4 на 100 тис. відповідного населення в Тернопільській області (в 8 разів нижче показника по Україні) до 19,3 на 100 тис. відповідного населення в м. Севастополь (в 6 разів вище показника по Україні). Крім того найвищі показники захворюваності хворобою Альцгеймера осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році зафіксовано в АР Крим (7,2 на 100 тисяч відповідного населення), в Луганській (7,0), в Одеській (6,4) областях. Найнижчі показники в Дніпропет-

ровській (0,8 на 100 тисяч відповідного населення), в Харківській (0,9), в Полтавській (1,2) та Херсонській (1,2) областях.

Показник захворюваності судинною деменцією (F01) у порівнянні з показником захворюваності хворобою Альцгеймера осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році вищий в 11,5 разів та становить 36,7 на 100 тис. відповідного населення (4078 осіб). Коливання даного показника в Україні в межах від 7,1 на 100 тис. відповідного населення в Чернівецькій області (в 5,2 рази нижче показника по Україні) до 82,6 на 100 тис. відповідного населення в Херсонській області (в 2,3 рази вище показника по Україні). Крім того найвищі показники захворюваності судинною деменцією осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році зафіксовано в Житомирській (82,5 на 100 тисяч відповідного населення), в Харківській (68,8), в Черкаській (60,1) областях. Найнижчі показники в Полтавській (9,7 на 100 тисяч відповідного населення), в Дніпропетровській (13,4), в

Львівській (15,5), в Вінницькій (15,6), в Волинській (15,8) областях.

Коливання показника захворюваності хворобою Альцгеймера в різних регіонах України в межах від 0,4 до 19,3 на 100 тис. відповідного населення, а показника захворюваності судинною деменцією від 7,1 до 82,6 на 100 тис. відповідного населення, ще раз підкреслює відсутність єдиного підходу в питаннях діагностики вад психічного здоров'я у осіб, старших за працездатний вік та необхідність використання єдиних стандартів, як організації надання медико-соціальної допомоги, так і діагностики та лікування вад психічного здоров'я у даного контингенту населення.

Друге місце в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні займає група невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів (F40-F48) – 18,7%. Коливання питомої ваги групи невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів зазначено від 3,8% в м. Севастополь до 43,9% в АР Крим. Перевищення середньоукраїнського показника питомої ваги групи невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів зафіксовано в 11 регіонах. Найвищий в АР Крим (43,9%), в Полтавській області (43,1%), в Волинській області (30,4%), в Закарпатській області (30,3%), в Кіровоградській області (30,2%). Найнижчий – в м. Севастополь (3,8%), м. Київ (6,1%), Херсонській області (6,5%), Івано-Франківській області (8,7%). Коливання показника захворюваності невротичними, пов'язаними зі стресом та соматоформними розладами (F40-F48) від 7,5 на 100 тис. відповідного населення в м. Севастополь до 107,0 на 100 тис. відповідного населення в АР Крим (показник по Україні – 40,5 на 100 тис. відповідного населення). Крім того найвищі показники захворюваності невротичними, пов'язаними зі стресом та соматоформними розладами (F40-F48) осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році зафіксовано в Полтавській області (91,4 на 100 тисяч відповідного населення), в Київській (82,4), в Кіровоградській (64,6) областях. Найнижчі показники в м. Київ (12,2 на 100 тисяч відповідного населення), в Івано-Франківській (13,2), в Херсонській (17,4) областях.

Несподіваним в офіційній статистиці стало друге місце в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні, групи невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів,

що свідчить про необхідність інтеграції в первинну медико-санітарну допомогу, яка має стати першим та основним джерелом надання допомоги при найбільш розповсюджених вадах психічного здоров'я, а лікарі загальної практики та служби первинної медико-санітарної допомоги повинні мати можливості та відповідні знання та досвід щодо виявлення та лікування осіб, старших за працездатний вік, з вадами психічного здоров'я на первинному медико-санітарному рівні при наявності підтримки, при необхідності, з боку спеціалізованих служб охорони психічного здоров'я, що функціонують в межах єдиної мережі.

Питома вага афективних розладів (F30-F39) в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні складає 5,7% і займає третє місце. Найвища питома вага афективних розладів в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні в Львівській області (19,5%), Хмельницькій області (11,7%), Миколаївській області (11,0%), Закарпатській області (10,3%). Найнижча питома вага афективних розладів – в Чернівецькій області (0,4%), в Херсонській області (0,7%), в Чернігівській області (1,1%), в Житомирській області (1,7%). Коливання показника захворюваності афективними розладами (F 30-F39) від 0,5 на 100 тис. відповідного населення в Чернівецькій області до 27,2 на 100 тис. відповідного населення в Луганській області (показник по Україні – 12,3 на 100 тис. відповідного населення). Крім того найвищі показники захворюваності афективними розладами (F 30-F39) осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році зафіксовано в Львівській (27,0 на 100 тисяч відповідного населення), в Хмельницькій (18,4), в Харківській (18,1) областях. Найнижчі показники в Херсонській (2,0 на 100 тисяч відповідного населення), в Чернігівській (2,8), в Івано-Франківській (4,7) областях.

Незначна питома вага афективних розладів в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні та коливання показника захворюваності афективними розладами в різних регіонах України від 0,5 до 27,2 на 100 тис. відповідного населення говорить про гіподіагностику афективних розладів у осіб, старших за працездатний вік, та розглядання їх як неминучий результат старіння.

Питома вага шизофренії (F20) в структурі захворюваності на розлади психіки та поведін-

ки осіб старших за працездатний вік в Україні складає 2,0% (4,3 на 100 тис. відповідного населення) і займає четверте місце. Коливання питомої ваги групи шизофренії зазначено від 0,0% в Чернівецькій області до 6,8% в Луганській області (20,5 на 100 тис. відповідного населення).

Захворюваність на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік, що знаходяться в диспансерній групі нагляду складає 71,92 на 100 тис. відповідного населення (7987 осіб), а осіб, старших за працездатний вік, що знаходяться в диспансерній + консультативній групах – 216,31 на 100 тис. відповідного населення (24023,00 осіб). Диспансерна група складає 33,25% серед усіх розладів психіки. Найнижчий показник питомої ваги диспансерної групи в Вінницькій області – 14,39%; в м. Київ – 15,86%; в Закарпатській області – 17,00%. Найвищий – в Херсонській (74,96%), в Тернопільській (65,05%), в Львівській (58,12%) областях.

Поширеність на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік, що знаходяться в диспансерній групі нагляду складає 1355,75 на 100 тис. відповідного населення (150568 осіб), а осіб, старших за працездатний вік, що знаходяться в диспансерній + консультативній групах – 2331,51 на 100 тис. відповідного населення (258935 осіб). Диспансерна група складає 58,15% серед усіх розладів психіки. Найнижчий показник питомої ваги диспансерної групи в Вінницькій області – 33,58%; в Сумській області – 38,40%; в Донецькій області – 38,73%; в м. Севастополь – 38,74%. Найвищий – в Херсонській (100%), в Одеській (85,89%), в Львівській областях (85,18%), в Полтавській (75,81%) областях.

Висновок

1. Показник захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в 2008 році в Україні склав 216,3 на 100 тисяч відповідного населення. Найвищий показник зафіксовано у Київській області (359,4 на 100 тисяч населення), найнижчий – в Чернівецькій області (118,5).

2. У структурі показників захворюваності серед усіх розладів психіки та поведінки осіб старших за працездатний вік в 2008 році переважала непсихотична група розладів психіки та склала 62,5%, або 135,3 на 100 тисяч відповідного населення. Коливання цього показника у регіонах відбувалося у межах від 67,4 у м. Севастополь до 278,9 у Київській області.

3. На другому місці серед показників захво-

рюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в 2008 році – показники розладів психіки та поведінки психотичного характеру – 36,8%, або 79,7 на 100 тисяч відповідного населення. Коливання цього показника у регіонах відбувалося у межах від 28,1 у Чернівецькій області до 130,5 у м. Севастополь.

4. Показник розповсюдженості на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в 2008 році в Україні склав 2331,5 на 100 тисяч відповідного населення. Найвищий показник зафіксовано у Донецькій області (3372,3 на 100 тисяч відповідного населення), найнижчий – в Вінницькій області (1359,5).

5. Питома вага органічних, включно симптоматичних розладів психіки (F00-F09) складає 68,7%. Найвищий показник в цій групі зафіксовано в Херсонській області (90,5%), найнижчий – в Полтавській області (36,4%). Коливання показника захворюваності органічними, включно симптоматичними розладами психіки (F00-F09) від 65,5 на 100 тис. відповідного населення в Полтавській області до 267,4 на 100 тис. відповідного населення в Черкаській області (показник по Україні – 148,6 на 100 тис. відповідного населення).

6. Питома вага усіх форм деменцій серед розладів психіки та поведінки у осіб, старших за працездатний вік в Україні в 2008 році склала 22,7% від усіх психічних розладів (F00-F09; F20-F99) та 33% в групі органічних, включно симптоматичними розладами психіки (F00-F03). Показник захворюваності усіма формами деменцій осіб, старших за працездатний вік в Україні в 2008 році становив 49,1 на 100 тис. відповідного населення. Коливання даного показника в Україні в межах від 13,2 на 100 тис. відповідного населення в Полтавській області до 106,2 на 100 тис. відповідного населення в Житомирській області.

7. Показник захворюваності хворобою Альцгеймера (F00) осіб, старших за працездатний вік, в Україні в 2008 році склав 3,2 на 100 тис. відповідного населення. Коливання даного показника в Україні в межах від 0,4 на 100 тис. відповідного населення в Тернопільській області до 19,3 на 100 тис. відповідного населення в м. Севастополь.

8. Показник захворюваності судинною деменцією (F01) становить 36,7 на 100 тис. відповідного населення. Коливання даного показника в Україні в межах від 7,1 на 100 тис. відповідного населення в Чернівецькій області до 82,6 на 100 тис. відповідного населення в Херсонській об-

ласті.

9. Друге місце в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні, займає група невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів (F40-F48) – 18,7%. Коливання питомої ваги групи невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладів зазначено від 3,8% в м. Севастополь до 43,9% в АР Крим. Коливання показника захворюваності невротичними, пов'язаними зі стресом та соматоформними розладами (F40-F48) від 7,5 на 100 тис. відповідного населення в м. Севастополь до 107,0 на 100 тис. відповідного населення в АР Крим (показник по Україні – 40,5 на 100 тис. відповідного населення).

10. Питома вага афективних розладів (F30-F39) в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні складає 5,7% і займає третє місце. Найвища питома вага афективних розладів в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні в Львівській області (19,5%), найнижча – в Чернівецькій області (0,4%). Коливання показника захворюваності афективними розладами від 0,5 на 100 тис. відповідного населення в Чернівецькій області до 27,2 на 100 тис. відповідного населення в Луганській області (показник по Україні – 12,3 на 100 тис. відповід-

ного населення).

11. Питома вага шизофренії (F20) в структурі захворюваності на розлади психіки та поведінки осіб, старших за працездатний вік в Україні складає 2,0% (4,3 на 100 тис. відповідного населення) і займає четверте місце. Коливання питомої ваги групи шизофренії зазначено від 0,0% в Чернівецькій області до 6,8% в Луганській області (20,5 на 100 тис. відповідного населення).

12. В Україні існують культуральні особливості щодо організації надання медико-соціальної допомоги особам з вадами психічного здоров'я.

13. В Україні відсутній єдиний підхід, як в організації надання психіатричної допомоги, так й питаннях діагностики вад психічного здоров'я у осіб, старших за працездатний вік.

14. В Україні існує гіподіагностика атрофічних деменцій та афективних розладів у осіб, старших за працездатний вік.

15. В Україні служби первинної медико-санітарної допомоги повинні мати можливості та відповідні знання та досвід щодо виявлення та лікування осіб, старших за працездатний вік, з вадами психічного здоров'я на первинному медико-санітарному рівні.

16. Україна сьогодні потребує єдину модель організації медико-соціальної допомоги та стандарти діагностики та лікування вад психічного здоров'я у осіб, старших за працездатний вік.

И.Я. Пинчук

ОСОБЕННОСТИ СИТУАЦИИ ПСИХИЧЕСКИХ РАССТРОЙСТВ У ЛИЦ СТАРШЕ ТРУДОСПОСОБНОГО ВОЗРАСТА В УКРАИНЕ В 2008 ГОДУ

Главное управление здравоохранения Донецкой областной администрации

Для изучения особенностей заболеваемости и распространенности психических расстройств у лиц старше трудоспособного возраста в Украине в 2008 году впервые проанализированы данные Центра медицинской статистики Министерства здравоохранения Украины. Проведен сравнительный анализ по основным группам психических расстройств в соответствии с МКБ 10 в разных регионах Украины. Установлено, что значительный удельный вес психических расстройств у лиц старше трудоспособного возраста в Украине в 2008 году (68,7%) составили органические, включая симптоматические расстройства психики. На втором месте – группа невротических, связанных со стрессом и соматоформных расстройств (18,7%). Третье место – аффективные расстройства (5,7%). Приведенный анализ обосновывает необходимость разработки и внедрения в Украине модели организации медико-социальной помощи и стандартов диагностики и лечения психических расстройств у лиц пожилого возраста. (Журнал психиатрии и медицинской психологии. — 2009. — № 2 (22). — С. 10-16).

**PARTICULAR QUALITIES OF SITUATION OF MENTAL DISORDERS THE ELDERLY
PEOPLE IN UKRAINE 2008**

Department Health Service of Donetsk region

First it was analyzed facts of the Centre Medical Statistics of the Ministry of the Service in Ukraine for studies particular qualities sickness and prevalence of mental disorders the elderly people in Ukraine 2008. It was leaded comparative analysis the basic groups of mental disorders according to the ICD-10 in different regions of Ukraine. It was determined that considerable specific role of mental disorders the elderly people in 2008 (68.7%) was organic ones, including symptomatic disorders. On the second level there was group of neurotic disorders (18.7%). On the third level there was an affective disorder (15.7%). Resulted analyses prove necessary the development and introduction the model of organization medical and social help and diagnostics' standards and treatment mental disorders the elderly people. (The Journal of Psychiatry and Medical Psychology. — 2009. — № 2 (22). — P. 10-16).

Література

1. Безруков, В. В. Організація довготривалої допомоги людям літнього віку (огляд літератури і власних досліджень) // Журнал АМН України. - 2005. - №2. - С. 326-345.
2. Чайковська, В. В., Вержиковська Н.В., Хаджинова Н.А. Стан організації гериатричної допомоги населенню літнього віку в Україні (2005р.) // Проблеми старення и долголетия. - 2006. - №6. - С. 358-366.
3. Вержиковская Н.В., Чайковская В.В. Состояние и

перспективы развития амбулаторной помощи населению старше трудоспособного возраста // Проблеми старення и долголетия.- 2001.-№1.-С.85-95.

4. Безруков В.В., Чайковская В.В. Новые подходы к оценке потребностей пожилых людей в медико-социальной помощи и ее эффективности // Материалы Консульт. междуна. семин. - М: МЗМП РФ, 1995. - С.143.

Поступила в редакцию 6.04.2009